

Tempus IV (2007-2013)

Сучасний етап – Темпус IV є складовою загальних стратегій ЄС "Enlargement" і "Development". Стратегічні орієнтири для програми визначаються Політикою зовнішніх зв'язків ЄС.

Програма Темпус IV надає можливість країнам-партнерам обирати національні пріоритетні напрями реформування та заохочує всіх зацікавлених виявляти ініціативу, шукати інноваційні підходи, створювати новітні освітні продукти і послуги.

У програмі Темпус IV визначено три напрями реформування, які збігаються з основними завданнями освітньої програми ЄС «Навчання впродовж життя» (Lifelong learning) та узгоджуються із Лісабонською стратегією та завданнями Болонського процесу.

Три напрями реформування включають пріоритетні теми:

1. Реформування навчальних планів і програм (модернізація початкових планів відповідно до Європейської системи накопичення та трансферу кредитів (ECTS) серед дисциплін - відповідно до наведених в конкурсній документації - Subject Area).

2. Удосконалення процесів управління та врядування в системі вищої освіти (управління ВНЗ та студентські послуги, інституційна та фінансова автономія, запровадження механізмів забезпечення якості, рівний та прозорий доступ до вищої освіти, розвиток міжнародних зв'язків).

3. Посилення зв'язків між освітою та суспільством (підготовка неуніверситетських викладачів, співпраця з підприємствами, тренінгові курси для державних службовців (міністерства, регіональні та місцеві органи влади), навчання протягом життя, трикутник знань: освіта – інновації – дослідження, рамки кваліфікацій).

Країни-учасники програми Темпус IV

Програма Темпус реалізується через проекти, які ініціюються, розробляються та здійснюються на основі партнерства. Партнерство реалізується через консорціуми організацій-бенефіціарів, серед яких – вищі навчальні заклади, науково-дослідні інституції, міністерства, незалежні агенції із забезпечення якості освіти, державні, приватні та громадські організації, професійні мережі, соціальні партнерства, асоціації ректорів, викладачів, студентів, працедавців та інші організації, які працюють в сфері вищої освіти, держав-членів ЄС і країн-партнерів, а саме:

- 27 держав-членів ЄС;
- 5 країн Західних Балкан (ІРА): Албанія, Боснія і Герцеговина, Чорногорія, Сербія, Косово;

- 6 країн Східного регіону сусідства: Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Грузія, Молдова, Україна;
- Російська Федерація;
- 10 країн Південного регіону сусідства: Алжир, Єгипет, Ізраїль, Йорданія, Ліван, Лівія, Марокко, територія Палестинської автономії, Сирія, Туніс;
- 5 країн регіону Центральної Азії: Казахстан, Киргизстан, Таджикистан, Туркменістан, Узбекистан.

Юридичні особи з наступних країн можуть брати участь як партнери на умовах самофінансування: Турція, Хорватія, Колишня Республіка Югославія, Македонія, Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія и Швейцарія.

Вимоги до партнерств відповідно до спрямування проектів:

- для національних проектів – мінімум 6: три університети з трьох різних держав-членів ЄС та три ВНЗ з країни-партнера (наприклад: України);
- для багатонаціональних проектів – мінімум 7: три університети з трьох різних країн-членів ЄС та по два ВНЗ з двох країн-партнерів.

Які проекти фінансуються у межах програми Темпус IV?

У межах програми Темпус IV за участі вищих навчальних закладів фінансується два типи проектів:

1) **Спільні проекти (Joint Projects)** засновані на багатосторонньому партнерстві між вищими навчальними закладами ЄС та країн-партнерів і направлені (на інституційному рівні) на розвиток, модернізацію та поширення сучасних навчальних програм, оновлення методів викладання та навчально-методичних матеріалів; посилення ролі вищих навчальних закладів у суспільстві, укріплення зв'язків з ринком праці, підтримку інноваційної діяльності; створення і розширення професійних мереж, удосконалення систем управління закладами, включаючи управління фінансами, розвиток бібліотек, кадрових служб і послуг для студентів, обмін кращим досвідом тощо.

2) **Структурні заходи (Structural Measures)** спрямовані на модернізацію системи вищої освіти на національному рівні, а саме: вироблення національної політики, розвиток системи вищої освіти в цілому з метою наближення до європейських стандартів. Структурні заходи передбачають: реформування системи врядування, збільшення автономії вищих навчальних закладів; запровадження системи забезпечення якості; розвиток системи кваліфікацій; розроблення нормативно-правового

забезпечення на підтримку реформ у сфері вищої освіти; розвиток і нарощування інституційної, адміністративної та експертної спроможності для прискорення реформування освітньої сфери в світлі запровадження положень Болонського процесу; збільшення суспільної підтримки реформ, розширення кола їх прихильників та учасників; пропагування реформ через організацію міжнародних, національних і регіональних конференцій та семінарів. Обов'язкова участь Міністерства як партнера проекту.

Розмір гранту фінансової підтримки ЄС від 500 000 € до 1 500 000 €, що складає 90 % загального бюджету проекту, мінімум 10 % співфінансування партнерства, тривалість проектів до трьох років.

Джерело: Офіційний сайт Національного Темпус / Еразмус+ офісу в Україні – <http://www.tempus.org.ua/>

Детальніша інформація на сайтах:

www.tempus.org.ua

www.eacea.ec.europa.eu/tempus